

OPINLAKEUS-oppilaitosverkoston Toimintakertomus 1.1.2023–31.12.2023

1. Verkostotoiminnan organisointi, arviointi ja kehittäminen

Opinlakeuden toiminta rakentuu verkoston oppilaitosten välisestä yhteistyöstä. Toiminnalle asetetaan toimintasuunnitelma, joka pohjautuu vuosittain toteutettavaan arviointiin sekä alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämistavoitteisiin. Toimintasuunnitelma hyväksytään vuosittain johtoryhmässä.

Opinlakeus-oppilaitosverkostoon on kuulunut toimintavuotena 28 toisen asteen oppilaitosta. Opinlakeuden johtoryhmä on kokoontunut vuoden 2023 aikana viisi kertaa. Verkoston toimintaa on hallinnoinut Seinäjoen koulutuskuntayhtymä. Opinlakeus-oppilaitosverkosto sai toimintavuoden aikana kaksi uutta jäsentä verkostoon. 1.8.2023 alkaen Lehtimäen opisto sekä 1.1.2024 alkaen Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Oppilaitosten jäsenanomukset käsiteltiin Opinlakeuden johtoryhmässä ja hyväksyttiin yksimielisesti verkoston jäseniksi.

Opinlakeus-messujen valmistelutyössä on vuoden 2023 lokakuusta joulukuulle toiminut sivutoimisesti projektikoordinaattori Riitta Tuokko. Tuokon tehtäviin on kuulunut muun muassa messuavustajien koulutus ja heidän vastuuhenkilönään toimiminen sekä Puhetaitokilpailun järjestäminen.

Opinlakeus oppilaitosverkoston toiminnan painopisteet vuonna 2023:

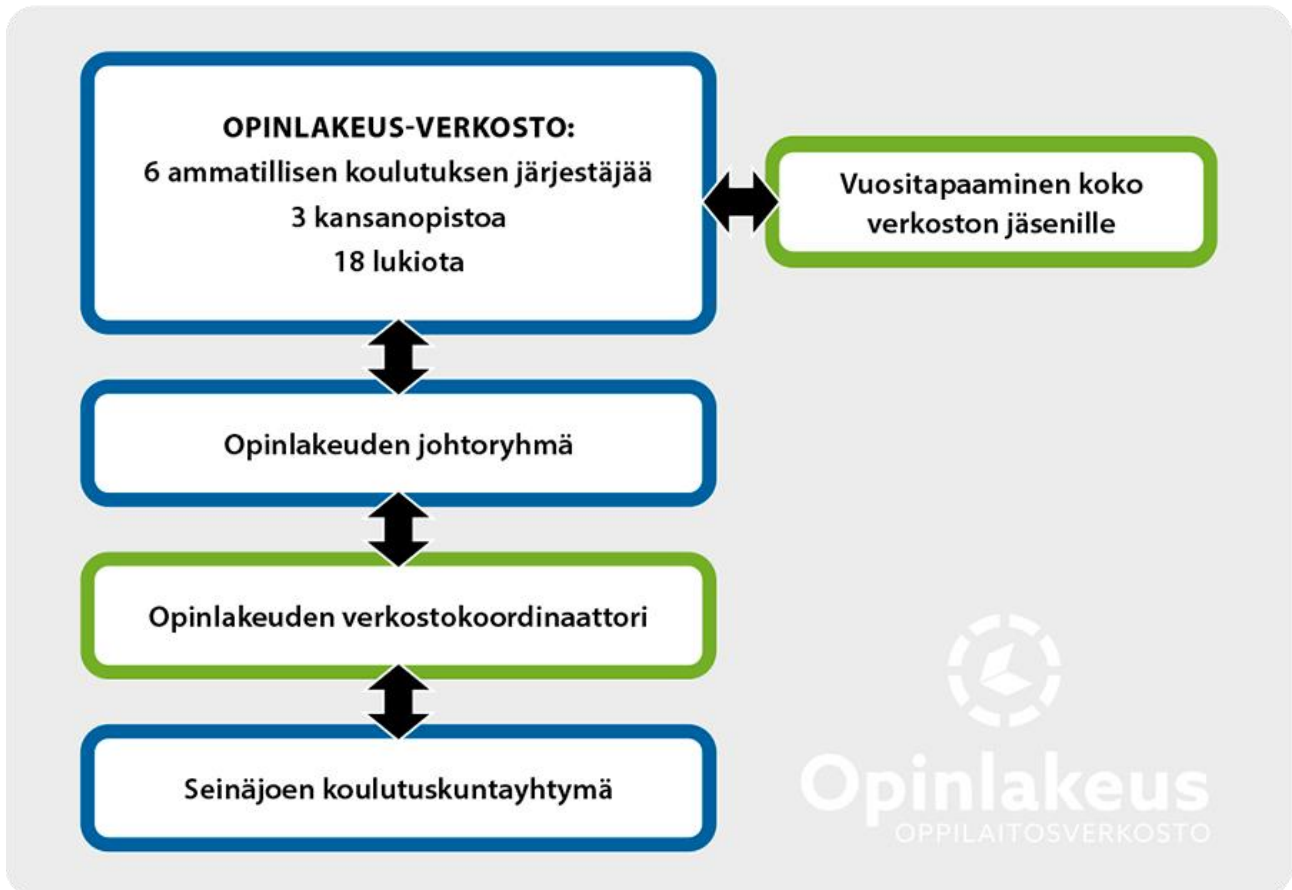
- Korkeakouluviikko Opinlakeuden alueella
- Opinlakeuden oppilaitosten tarjoamat verkko-opinnot. Tämä edellyttää oppilaitosten yhteistä pohdintaa ja työskentelyä.
- Opiskelijakuntien huomioiminen verkoston toiminnassa

Opinlakeuden toiminnan kehittämiseksi ajankohtaisista aiheista koostuvat webinaarit, jotka kohdennettiin Opinlakeuden oppilaitosjohdolle, sivistysjohtajille sekä opetus- ja ohjaushenkilöstölle. ”Ajankohtaista Opinlakeudella” -nimeä kantavia webinaareja järjestettiin vuonna 2023 kuusi kertaa.

Tiedotusta ja markkinointia on tehty pääasiassa suorilla sähköpostiyhteydenotoilla, verkkosivuilla sekä Opinlakeuden sosiaalisten medioiden kanavilla. Myös Opinlakeus-messujen markkinoinnissa kiinnitettiin huomiota monikanavaiseseen markkinointiin ja näkyvyyteen. Edellisvuoden tapaan tarjottiin näytteilleasettajille näkyvyyttä Opinlakeuden sosiaalisen median kanavilla ennen messuja. Näkyvyys on pistetty merkille ja siitä on tullut positiivista palautetta. Yhteistyötahot ovat myös ottaneet yhteyttä aktiivisemmin asioista, joista haluavat tiedottaa koko verkostoa. Opinlakeuden verkostokoordinaattori on osallistunut opiskelijakunta Fokuksen kokouksiin ja lähestynyt myös muita opiskelijakuntia yhteistyön kehittämiseksi. Toimintavuoden aikana ideoita yhteistyön muodoista ei ole noussut esiin.

Uusien kontaktien luominen on keskeistä toiminnan verkostotyön kehittämisessä. Verkostokoordinaattori on ollut yhteydessä Talous ja nuoret TAT (1.6.2023 alkaen Nuorten yrittäjyys ja talous ry.) toimijoihin ja yhteistyössä toteutettuja tapahtumia verkoston jäsenille on ollut niin verkko- kuin lähitoteutuksenakin. Uusia kontakteja on syntynyt lisäksi Tampereen kaupungin lukiokoulutuksen kehittämispäällikön sekä INTO Seinäjoen toimijoiden kanssa. Molempien tahojen kanssa yhteistyömuotoja on pohdittu.

Opinlakeus-oppilaitosverkoston toimintamalli päivitettiin syksyllä 2023 on Etelä-Pohjanmaan alueella toimiva 28 toisen asteen oppilaitoksen yhteistyö- ja kumppanuusverkosto. Kumppanuusverkostoa koordinoi Seinäjoen koulutuskuntayhtymä, Sedu. Toiminta perustuu toistaiseksi voimassa olevaan kumppanuussopimukseen ja vuosittain sovittavaan jäsenmaksuun. Jäsenmaksu pohjautuu opiskelijamääriin. Opinlakeus-oppilaitosverkoston toimintaa ohjaa yhteinen johtoryhmä, jossa on monipuolinen edustus verkoston jäsenistä. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii Seinäjoen koulutuskuntayhtymän edustaja. Opinlakeus-oppilaitosverkostolla on yhteinen verkostokoordinaattori, jonka keskeisenä työtehtävänä on edistää toisen asteen koulutuksen yhteistyötä Etelä-Pohjanmaalla.

Kuva 1. Opinlakeuden toimintamalli

Vastuut
<p>Oppilaitos</p> <ul style="list-style-type: none"> - tahtotilana osallistua yhteiseen kehittämistyöhön ja on edistämässä osaltaan toisen asteen koulutuksen yhteistyötä - hyödyntää Opinlakeus-verkoston tarjoamia mahdollisuuksia ja palveluita opintotarjonnassaan ja koulutuksen järjestämisessä -
<p>Vuositapaaminen koko verkoston jäsenille</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yleiskuvaus Opinlakeuden toiminnasta - Toimintasuunnitelman läpikäynti - Uusien ideoiden ja hyvien käytänteiden jakaminen <p><i>Kokoontuu 1-2 kertaa vuodessa ja tarvittaessa</i></p>
<p>Johtoryhmä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjaa ja koordinoi Opinlakeus -verkoston toimintaa - Vastaa Opinlakeus-palveluista ja niiden kehittämisestä päätettyjen tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä verkoston oppilaitosten kanssa - Opinlakeuden budjettiesityksen valmistelu ja seuranta - Valmistelelee esityksen jäsenmaksuista ja opintojen hinnoista - Hyväksyy Opinlakeus -verkoston vuosittaisen toimintasuunnitelman - Uusista jäsenistä päättäminen - Opinlakeus-messujen vuosittaisen teeman valinta

Kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa ja tarvittaessa

Verkostokoordinaattori

- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyön edistäminen
- Verkostotoiminnan organisointi, arviointi ja kehittäminen
- Aktiivinen yhteistyö verkostojen toimijoiden, alueiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa
- Verkoston ulkoinen ja sisäinen tiedottaminen
- Verkoston toimesta toteutettavien tapahtumien ja tilaisuuksien, kuten vuosittaisten Opinlakeus-messujen järjestäminen ja käytännön organisointi

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä

- Hyväksyy Opinlakeuden talousarvion osana Seinäjoen koulutuskuntayhtymän talousarviota.
- Kuntayhtymän johtaja vahvistaa Opinlakeus oppilaitosverkoston johtoryhmän kaksivuotiskaudeksi

Opinlakeus-oppilaitosverkoston sopimustekstejä on tarkistettu ja päivitetty vastaamaan verkoston toimintaa ja palveluita. Edellisen kerran sopimustekstejä on päivitetty 1.8.2014. Uudistetut sopimukset allekirjoitettavaksi lähetetään 2024 vuoden aikana.

2. Opintotarjonnan kehittäminen

Opinlakeus edistää toiminnallaan toisen asteen oppilaitosten opintotarjonnan tavoitettavuutta sekä yrittäjyys- ja työelämäyhteistyön kehittämistä.

Opinlakeuden johtoryhmässä on käyty keskustelua myös korkeakoulu yhteistyön laajentamisesta ja uudenlaisen mallin perustamisesta. Korkeakouluviikkomallin luominen Opinlakeuden alueella, kurssitarjonnan kehittäminen korkea-asteen kanssa sekä Opinlakeuden verkko-opintotarjonnan näkyväksi tekeminen ja opintotarjonnan laajentaminen nousivat keskeisiksi teemoiksi vuoden 2023 toimintasuunnitelmassa.

Opinlakeuden oppilaitosten tarjoamista verkko-opinnoista on tehty kysely ja ajantasaiset tiedot suoritettavista verkko-opinnoista on lähetetty verkoston oppilaitosjohdolle ja opinto-ohjaajille. Lisäksi tiedot opinnoista on julkaistu Opinlakeuden verkkosivustolla.

2.1 Opinlakeuden korkeakouluviikko

Opinlakeuden korkeakouluviikkomallin keskeisenä tavoitteena on tarjota korkeakouluopintoja jokaiselle toisen asteen opiskelijalle osana tutkinto-opiskelua.

Toimintamalli on vahvasti ohjauksellinen ja sen toiminta edellyttää yhteistyötä opinto-ohjaajien kanssa. Päämääränä on madaltaa toisen asteen opiskelijoiden kynnystä lähteä valmistumisen jälkeen korkeakouluopintoihin.

Pilotti toteutetaan 15.4-19.4.2024. Kohderyhmänä lukion toisen, kolmannen ja neljännen vuoden opiskelijat, ammatillisella puolella toisen tai kolmannen vuoden opiskelijat/ HOKS mukaan. Viikon aikana ei ole muuta opetusta. Opinnot suoritetaan verkossa ja ne ovat laajuudeltaan 1-2 op. Opinnot ovat maksuttomia (EP-opiston opinnoissa Opinlakeusverkoston mukaiset opintomaksut)

Mukana olevat korkeakoulut:

- Vaasan ammattikorkeakoulu
- Vaasan yliopisto
- Itä-Suomen yliopisto
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Turun yliopisto
- Oulun yliopisto
- Helsingin yliopisto
- Etelä-Pohjanmaan opisto (lähiopetus)

Opinlakeuden korkeakouluviikon opintotarjonta on lähetetty tiedoksi verkoston oppilaitosjohdolle ja opinto-ohjaajille. Lisäksi tiedot suoritettavista korkeakouluopinnoista on julkaistu Opinlakeuden verkkosivustolla.

Vuoden 2024 Opinlakeuden korkeakouluviikolle on ilmoittautunut verkostosta yhdeksän oppilaitosta ja osalle on mahdollista lähteä mukaan vuonna 2025. Osa lukioista toteuttaa jo nykyisillään projektiviikkoa, korkeakoulumalli soveltunee tähän yhdeksi vaihtoehdoksi.

3. Koulutusmessut ja muut tapahtumat

Opinlakeus järjestää vuosittain koulutusmessut

Opinlakeus-koulutusmessut järjestettiin 18.-19.1.2023 teemalla Jatkuva oppiminen.

Selkeästi Opinlakeus-messuja ja aitoja kohtaamisia oli kaivattu. Messut saivat liikkeelle n. 8000 henkilöä. Näytteilleasettajille lähetetyn palautekyselyn vastauksissa nousi esiin hyvä, positiivinen messutunnelma ja messujen sujuvuus (esim. tiedotus, osastojen

rakentaminen). Palautteissa negatiivista huomiota saivat Areenan ravintolapalvelut ja niiden aukioloajat. Näistä verkostokoordinaattori on käynyt toimijoiden kanssa keskustelua ja vuoden 2024 messuilla ravintolapalveluiden aukioloajat on otettu paremmin huomioon näytteilleasettajia ja messuvieraita ajatellen.

Opinlakeus-messujen 2024 ennakkomarkkinointi aloitettiin kesäkuussa 2023. Ensimmäiset yhteydenotot ja näytteilleasettajien ilmoittautumiset tapahtuivat jo samana päivänä, kun ilmoittautuminen avattiin.

3.1 Webinaarit ja muut tapahtumat

Opinlakeus järjestää ajankohtaisista koulutuksen kentän aiheista webinaareja 4-5 kertaa vuodessa. Verkoston jäsenoppilaitosten oppilaitosjohdolla, opetus- ja ohjaushenkilöstöllä sekä jatkuvan oppimisen palveluiden parissa työskentelevillä henkilöillä on osallistumisoikeus Opinlakeuden webinaareihin. Verkoston jäsenoppilaitosten edustajilla on oikeus ehdottaa webinaarien teemaa.

Vuoden ensimmäinen Ajankohtaista Opinlakeudella webinaari järjestettiin 26.1.2023 teemalla: Luovi – ammatillista koulutusta ja yhteistyötä – kenelle? Oppilaitoksen toimintaa ja hyviä yhteistyömalleja olivat esittelemässä koulutusjohtaja Lasse Hannula ja työelämäkoordinaattori Jenna Knuts, Ammattiopisto Luovista.

3.4.2023 järjestettiin Ajankohtaista Opinlakeudella webinaari teemalla: Talous ja nuoret TAT mahdollisuuksia toiselle asteelle. Talous ja nuoret TAT on valtakunnallinen vaikuttaja, joka tarjoaa kunnille ja oppilaitoksille palveluita, opintokokonaisuuksia ja koulutusta, jotta jokainen nuori lähtökohdista riippumatta saa mahdollisuuden oppia tulevaisuutensa kannalta keskeisiä taitoja. Puhujina Mari Hannola-Antikainen, TAT asiantuntija, nuorten talousosaaminen, Riikka Ahonvala, TAT nuorten työelämäasiantuntija ja Lauri Vaara, TAT erityisasiantuntija, pedagogiikka ja opettajankoulutus.

Vuoden kolmas Ajankohtaista Opinlakeudella webinaari järjestettiin 4.5.2023. Tällöin teemana oli Itä-Suomen yliopiston tarjoamat korkeakouluopinnot toisen asteen opiskelijoille. Itä-Suomen yliopisto tekee yhteistyötä lähes 70 lukion ja vajaan 10 eri ammatillisen oppilaitoksen kanssa ympäri Suomen. Itä-Suomen yliopiston opiskelumahdollisuuksia ja maksutonta sopimusmallia esittelemässä oli Leila Saramäki, Opinto- ja uraohjaaja, Itä-Suomen yliopisto.

11.5.2023 Järjestettiin Talous ja nuoret TAT opemiitti Seinäjoella. Tilaisuudessa esiteltiin TAT:n tarjoamia maksuttomia palveluita toisen asteen oppilaitoksille. Tapahtuma herätti

laajasti kiinnostusta ja paikat täyttyivät ennätysajassa. 31.5.2023 järjestettiin pyynnöstä toinen samansisältöinen tapahtuma Sedun yto-opettajille. Vastaavaa tilaisuutta tarjottiin myös verkoston muihin oppilaitoksiin.

6.6.2023 vietettiin Opinlakeuden oppilaitosjohdon kesäpäivää. Tällä kertaa kyseessä oli tutustumisretki Tampereen korkeakouluuyhteisöön. Kaupin kampuksella. Yliopistollisen sairaalan kupeessa sijaitseva kampus on lääketieteen, biotieteiden ja terveystieteiden tutkimuksen keskus. Tilaisuudessa kuultiin korkeakoulujen ajankohtaisia kuulumisia, Tampereen kaupungin lukiokoulutuksesta, erilaisista yhteistyön malleista sekä toisen asteen ja korkea-asteen välisestä sujuvasta yhteistyöstä. Taitokeskuksessa päästiin tutustumaan moderneihin simulaatioluokkiin, joissa tarjoutui muun muassa mahdollisuus kokeilla tikkien ompelua ja verinäytteen ottamista.

Syksy alkoi 17.8.2023 Opinlakeuden johtoryhmän kokouksella. 30.8.2023 käynnistyivät syksyn *Ajankohtaista Opinlakeudella* webinaarit. Elokuun webinaarin teemana oli: Kun voimavarat loppuu tai motivaatio katoaa – koulun ammattilaiset nuoren tukijana haastavassa tilanteessa. Puhujana Anni Helotie asiantuntija, Varhaiskasvatus ja koulut - yksikkö, MIELI Suomen Mielenterveys ry.

Opinlakeuden sosiaalisen median kanavissa ja sähköisessä tiedotuksessa huomioitiin niin 5.9 yrittäjäpäivän kuin samaan aikaan käynnistyneen Osaaminen näkyviin viikon tapahtumia. Maakuntaopopäivä toteutettiin Lapuan lukiolla 29.9.2023. Tapahtuma kokosi yhteen lähes 70 opinto-ohjaajaa ja rehtoria sekä muuta opetusalan henkilöstöön kuuluvaa toimijaa. Ohjelmassa kuultiin ajankohtaisia osioita niin ammatillisen toisen asteen, lukiokoulutuksen, kun perusasteenkin näkökulmasta. Puolet päivästä oli omistettu tulevaisuusohjauksen teemalle. Pääpuhujana osiossa Carmen Tomas Martinez, tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto.

Lokakuussa oli suunnitteilla kaksi eri tapahtumaa Nuorten yrittäjyys ja talous ry:n tarjoamista palveluista toisen asteen oppilaitoksille. Molemmat tapahtumat peruuntuivat vähäisen osallistujamäärän takia. Opetusteknologiapäivää ei järjestetty vuonna 2023. Kiinnostusta päivän järjestämiseen tiedusteltiin Seinäjoen koulutuskuntayhtymästä ja Järviseudun ammatti-instituutista.

24.10.2023 verkostokoordinaattori organisoி ja järjesti Opinlakeuden TUVAtalkoot nimeä kantavan uuden tapahtuman, johon osallistui verkoston kaikista TUVAtalkootista järjestävistä tahoista henkilöstöä. Tapahtuman tavoitteena oli yhdistää alueen toimijat ja

luoda tilaa yhteiselle keskustelulle ja yhteistyölle. Tapahtuma sai runsaasti positiivista palautetta ja vastaavia toivottiin lisää.

7.11.2023 *Ajankohtaista Opinlakeudella webinaarissa* oli aiheena: Korvaako tekoäly opettajan? Tekoäly on parhaimmillaan hyvä renki ja pahimmillaan huono isäntä. Webinaarissa asiantuntijana Jari Laru, KT, teknologiatuetun oppimisen ja opetuksen yliopistonlehtori, Generation AI STN-hanke, Oulun yliopisto. Esitys koostui tekoälyn opetuskäytön historiasta, nykypäivästä ja tulevaisuudesta.

Vuoden viimeinen *Ajankohtaista Opinlakeudella* webinaari järjestettiin 8.12.2023. Sen teema oli ohjaustyötä tekeville suunnattu: Tiedätkö minne ohjaat?

Webinaarissa esiteltiin opiskelumahdollisuuksia ammatillisten opintojen ja lukiokoulutuksen rinnalle. Mitä Opistovuosi oppivelvollisille ja TUVA-koulutus tarkoittavat ja miten ne eroavat toisistaan? Esittelyssä oli myös Opinlakeus-verkoston oppilaitosten opistovuosi oppivelvollisille koulutustarjontaa ja TUVA-koulutusta. Webinaarissa puhujina toimivat Johanna Stenroos, Opistovuosi-koulutuksen vastaava opettaja Etelä-Pohjanmaan opisto, Jussi Luoma, rehtori Kauhajoen opisto, Simo Ikola, rehtori, STEP-koulutus Lapua, Eija Saarimaa Lehtimäen opisto, Anne-Mari Annila, opinto-ohjaaja Luovi sekä Anu Hietarinta, koulutuspäällikkö Seinäjoen koulutuskuntayhtymästä.

Marras- ja joulukuu olivat messutöiden täyttämää aikaa. 15.12.2023 ehdittiin kuitenkin istahtaa saman pöydän ääreen, kun Opinlakeuden jouluihin lounas tarjottiin Kyrö Distilleryn ravintolassa. Ruokailun jälkeen vierailtiin tislamon tiloissa ja kuultiin yrityksen perustamistarina. Tilaisuuteen osallistui noin 20 verkoston oppilaitosjohdon edustajaa.

4. WWW-palvelut

Opinlakeuden www-sivut toimivat ajankohtaisten asioiden ja tarjottavien koulutusten tiedotuskanavana.

Opinlakeuden verkkosivut ovat toimineet ajankohtaisten tapahtumien ja muiden aiheiden tiedotuskanavana. Tiedotuskanavana toimivat lisäksi Opinlakeuden Facebook-, Instagram-, ja LinkedIn -tilit.

5. Oppimisalusta

Opinlakeus-verkoston oppilaitoksilla on käytössään yhteinen verkko-oppimisalusta, jonne Opinlakeus-verkoston oppilaitoksilla on mahdollisuus tuottaa verkkokurssinsa.

Opinlakeus-verkosto tarjoaa oppilaitosten henkilökunnalle maakunnallisen oppimisolun tukihenkilön palvelut. Tukihenkilö ohjaa tarvittaessa verkkokurssien suunnittelussa ja tuottamisessa.

Opinlakeus-verkostolla on ollut yhteiskäytössä Seinäjoen koulutuskuntayhtymän hallinnoima Moodle-oppimisympäristö. Moodlea käyttäviä oppilaitoksia oli vain muutamia ja käyttömäärä on ollut näissä vähäistä tilastojen perusteella.

OPINLAKEUSMOODLEN KÄYTTÄJÄLUKUMÄÄRÄT OPPILAITOKSITTAIN 1.8.2022 – 3.6.2023

OpinlakeusMoodlen käyttö 1.8.2022 - 3.6.2023			
Oppilaitos	Opiskelijat	Opettajat	Yhteensä
Sedu	4347	183	4530
Seinäjoen lukio	526	5	531
Kuortaneen lukio	158	2	160
Kuortaneen urheiluopisto	124	11	135

Kuva 2. OpinlakeusMoodlen käyttäjämäärät oppilaitoksittain.

Verkostokoordinaattori tiedusteli verkoston jäseniltä tarvetta yhteisen Moodle-palvelun käytön jatkamiselle. Kiinnostus jatkamiselle oli vähäistä ja asiasta käytiin keskustelua Opinlakeuden johtoryhmän kokouksessa 17.8.2023.

Opinlakeuden johtoryhmän esittämänä OpinlakeusMoodlen käyttö päättyi verkoston lukioiden ja opistojen osalta 22.12.2023. Ennen toiminnan päättymistä oppilaitosten Moodle-vastaaville järjestettiin Teams-palaverin 22.11.2023. Palaverissa kartoitettiin oppilaitoskohtaiset ja yhteiset Moodle-palvelun päättymisestä aiheutuvat haasteet ja mietitään ratkaisumahdollisuudet.

6. Talouden toteuma

Opinlakeuden jäsenmaksu on ollut 10 €/opiskelija yli kymmenen vuoden ajan.

Vuoden 2023 Opinlakeuden toimintatuotot olivat 149 947,76 € ja toimintamenot 144 674,98 €. Toimintakate oli näin ollen 5 272,80 €. Toimintakatteella katetaan hallinnoijan kustannukset.